

cheapart 1995-2005

Εισαγωγή.

Μέχρι το 1995 η τέχνη θα μπορούσε να θεωρηθεί ένα είδος πολυτελείας. Οι τιμές στο έργο τέχνης ήταν απαγορευτικές και παρέμεναν σε υψηλά επίπεδα γιατί πίστευαν πως αν κάτι είναι ακριβό και έτσι αφορά λίγους έχει αυτόματα το status της πολυτελείας. Αν το δει κανείς πιο προσεκτικά θα αντιληφθεί ότι στην εικαστική σκηνή αυτό έχει ένα βασικό πρόβλημα: Ένα ακριβό έργο στην ελληνική αγορά με τις ελλείψεις των στοιχειωδών υποδομών υποστήριξης και πέρα από την πραγματική ζήτηση της αγοράς είναι ένα στιγμιαίο αγαθό χωρίς τιμή μεταπώλησης και επομένως χωρίς υπεραξία. Πρόκειται για ένα αγαθό που αφορά μια κλειστή εσωτερική κοινωνία, ένα μικρό αλλά συστηματικό κοινό μερικών δεκάδων ανθρώπων. Σημείο αναφοράς μεταξύ τους είναι ποιος αγόρασε το ίδιο προϊόν-έργο τέχνης πιο ακριβά ώστε να διαδηλώσει έτσι την οικονομική ευρωστία του. Η γνώση της πραγματικής τιμής ή καλλιτεχνικής αξίας του έργου δεν αποτελεί κριτήριο. Η υπερτιμολόγηση για την ικανοποίηση αυτής της διαστροφής φούσκωσε υπερβολικά το μέτριο έργο και ο θόρυβος του σκασίματος ακούγεται μέχρι τις μέρες μας.

A. Η cheap art.

Πολυτελές είναι αυτό που δεν έχουμε. Πολυτέλεια είναι η δυνατότητα απόκτησης του. Συμπερασματικά λοιπόν από τη στιγμή που αποκτούμε κάτι πάύει να είναι για μας πολυτελές - είναι ακόμα για τους άλλους που δεν το έχουν. Γνωρίζοντας τα παραπάνω η cheap art έριξε το βάρος της επικοινωνίας της σ' αυτό το σημείο: Πολυτέλεια είναι η διαδικασία απόκτησης, ο χρόνος δηλαδή που μεσολαβεί από τη στιγμή που βλέπουμε κάτι που μας αρέσει και ψάχνοντας στην τσέπη μας βρίσκουμε το ακριβές αντίτιμο του αντικειμένου του πόθου μας. Αυτή η διαδικασία φτιάχνει τη διάθεση, είναι έκφραση δημιουργικότητας, γούστου και έχει άμεση σχέση με τον πολιτισμό. 10 χρόνια μετά πρέπει να πούμε ότι η επιτυχία της προσπάθειας να βρούμε αυτούς τους καλλιτέχνες (248 μέχρι σήμερα), αυτά τα έργα, να προτείνουμε και να διατηρήσουμε την ίδια τιμή από το 1995 μέχρι σήμερα, εξασφαλίζοντας παράλληλα τη συνεχή προβολή των καλλιτεχνών και του έργου τους, είναι κάποιιοι από τους λόγους που το κοινό από μερικές δεκάδες έγινε χιλιάδες και η cheap art ως πρωτοπόρος βρήκε πολλούς μιμητές στο χώρο των τεχνών.

Cheap art - ακριβό και φθηνό.

Στην Ελλάδα φοβόμαστε να χρησιμοποιήσουμε τη λέξη «φθηνό» για τις επιλογές μας. Προτιμούμε να αγοράσουμε το φθηνό ακριβά - το εμπόριο ανταποκρίθηκε στη διεστραμμένη αυτή ζήτηση. Η σχέση τιμής ποιότητας διαβρώθηκε επί σειρά ετών από υπερεκτιμημένα πολλαπλά ασήμαντης αξίας, μεταξοτυπίες ή γλυπτά διακοσμητικά που έχουν παραχθεί μαζικά σε βιοτεχνίες σε τεράστιους αριθμούς και πωλούνται σε αναντίστοιχες με την ποιότητά τους υψηλές τιμές. Σε αυτό το πλαίσιο αντιλαμβάνεται κανείς εύκολα γιατί η cheap art παρουσιάζοντας αυθεντικά και μοναδικά έργα άφησε από την πρώτη κιόλας στιγμή πολύ πίσω τη φθηνή αυτή λογική.

B. Αναδρομή.

Μια μικρή αναδρομή στο παρελθόν θα μας ξεκαθαρίσει μερικά ερωτήματα. Από το 1987 ως φοιτητές ακόμα στη Γερμανία κάθε Δεκέμβριο μαζευόμασταν σε σπίτια ή σε ατελιέ συγκεντρώνοντας έργα που είχαν παραχθεί τη χρονιά που πέρασε με σκοπό να τα ανταλλάξουμε μεταξύ μας. Σε περίπτωση που κάποιος δεν ήθελε να τα ανταλλάξει έπρεπε να δώσει μια τιμή ώστε να αγοραστεί το έργο. Οι τιμές τότε δεν ξεπερνούσαν τα 100 Μάρκα (17.000 δρχ, ή 50 € περίπου) τιμή που ευλαβικά τηρήθηκε τα χρόνια που ακολούθησαν μέχρι το 2005 οπότε 18 χρόνια αργότερα η τιμή διαμορφώθηκε πια στα 70 €. Η κίνηση

αυτή δεν περιορίστηκε φυσικά μόνο μεταξύ καλλιτεχνών, φίλοι και γνωστοί μας πλαισίωσαν και ο κύκλος μεγάλωσε αρκετά. Το Δεκέμβριο 1991 οι Ragna Juergensen, Jens Lange και ο Γιώργος Γεωργακόπουλος ανοίγουν την Zentrale Kunst Galerie στο Αμβούργο (Bei den Muehren 90) όπου στεγάζονται οι εκθέσεις αυτές το Δεκέμβριο κάθε χρονιάς και γίνονται μέσα στο χρόνο και άλλες εκδηλώσεις. Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι ανάλογες κινήσεις συνυπήρχαν το ίδιο διάστημα στο Αμβούργο με παρόμοιο σκεπτικό. Αναφέρουμε ενδεικτικά τη γκαλερί 7/8 Barmhaerzigkeit (7/8 ευσπλαχνίας) όπου η γκαλερί έπαιρνε ως ποσοστό επί των πωλήσεων το 1/8 και τον καλλιτέχνη με το ψευδώνυμο «4000» ο οποίος έφτιαχνε τόσα φτηνά έργα μέχρι να συμπληρώσει τον αριθμό 4000 πωλημένων μικρών έργων. Η γκαλερί μας ως εμπορικός οργανισμός δεν μπορεί να επιβιώσει και κλείνει το 1994. Οι ίδιοι συντελεστές μαζί με τον Δημήτρη Γεωργακόπουλο και τη Φιόνα Μουζακίτη πια δημιουργούν - γνωρίζοντας τη μοίρα των εμπορικών οργανισμών στο χώρο της τέχνης- την αστική μη κερδοσκοπική πολιτιστική εταιρεία με το κατατεθειμένο εμπορικό σήμα **cheap art**. Το Δεκέμβριο του 1995 γίνεται η πρώτη έκθεση με τον ομώνυμο τίτλο στην Αθήνα στο χώρο που μέχρι σήμερα στεγάζει τις δραστηριότητες της cheap art .Πρόκειται για νεοκλασικό κτίριο της δεκαετίας του 1870 πλήρως ανακαινισμένο το 1999. Η cheap art συνεργάζεται από το 1997 και κάθε Δεκέμβριο με τη γκαλερί Α. Αντωνοπούλου art και από το 1998 κάθε Ιούνιο με το «Μύλο» στη Θεσσαλονίκη.

Γ. Συμπέρασμα.

Συμπεραίνει λοιπόν κανείς ότι η cheap art δεν έπεσε σαν διάττων αστέρας στη λίμνη των ελληνικών εικαστικών πραγμάτων. Δημιουργήθηκε σαν φυσικό επακόλουθο πολλαπλών δραστηριοτήτων και σύνθετων ζυμώσεων (1991-94). Σχεδιάστηκε στη δεύτερη φάση στην Ελλάδα (1995-99) προσεκτικά, παρουσιάζοντας και αξιοποιώντας τη δουλειά καλλιτεχνών που συμμετείχαν στις μέχρι τότε εκθέσεις υλοποιώντας στην πράξη την πρώτη πραγματική και βιώσιμη context art gallery στην Ελλάδα. Από το 1999 μέχρι σήμερα δημιούργησε ένα σύστημα με τη μορφή μιας αστικής μη κερδοσκοπικής πολιτιστικής εταιρείας που ενεργοποίησε καλλιτέχνες, θεωρητικούς, φιλότεχνους για την παραγωγή έργων μη συμβατικών, συχνά πειραματικού χαρακτήρα όπου ο καλλιτέχνης μπορεί να υλοποιήσει και να εφαρμόσει τις ιδέες του ελεύθερος από εξαναγκασμούς και ανοικτός σε συνεργασίες με άλλους καλλιτέχνες. Αυτό κατέστη δυνατό αφού εξασφάλισε μέσω χορηγιών εταιρειών, συνδρομών καλλιτεχνών και φίλων τα οικονομικά δεδομένα για να υποστηρίξει τις επιλογές της. Δυο από τις εκδηλώσεις αυτές, το 2001 η οπτικοακουστική εγκατάσταση «Παύση» των Μαρίνας Φωκίδη, Δημήτρη Ρότσιου και Coti κ ευτύχησε να είναι το μοντέλο της εθνικής συμμετοχής στη Biennale της Βενετίας και το 2004 η εγκατάσταση «Αθήνα-Πεκίνο» του Χάρη Κοντοσφύρη η εθνική συμμετοχή στη Biennale του Sao Paulo στη Βραζιλία και το 2005 στο Πεκίνο. Γίνεται αντιληπτό ότι πρόκειται για έναν καλλιτεχνικό οργανισμό ζωντανό και πάντα εν δυνάμει που μπορεί χωρίς δογματικές αγκυλώσεις και τετριμμένα στερεότυπα, να μεταλλάσσεται και να προχωρεί λαμβάνοντας υπόψη τις συνθήκες και τις εκάστοτε περιστάσεις.

Cheapart 2005, 125 καλλιτέχνες σας περιμένουν στα κοινά εγκαίνια Τετάρτη 7 Δεκεμβρίου στις 20:00 διάρκεια ως 23. Δεκ.

cheapart

Θεμιστοκλέους & Α. Μεταξά 25 10681
Πλ. Εξαρχείων, τηλ/φαξ: 2103817517
Καθημερινά και σαββατοκύριακα 14:00 - 21:00

a. antonopoulou art

Αριστοφάνους 20, 4^{ος} όροφος,
10554 Ψυρρή, τηλ/φαξ: 2103214994
Τρίτη με Παρασκευή 16:00 - 21:00, Σάββατο 12:00 - 16:00